

Ἦκούσαμεν χωρὶς, νὰ τὸ θέλωμεν, μίαν κόρην ὀλίγον χαδευμένην νὰ λέγῃ τῆς μαμᾶς τῆς δεικνύων τὸν εὐμορφώτερον ἐξ ὧλων.

— Νὰ δώρῃ τῆς πρώτης τοῦ Ἑτους.

Μία ἄμαξα φέρει τὸν σύζυγον, τὴν σύζυγον, δύο παιδιὰ ἀπέναντι καὶ ἐν μέσῳ μεγάλην συλλογὴν παιγνιδίων. Καὶ τὰ παιδιὰ ἐφαίνοντο ὡς δῶρα.

— Ποιὸς τὸ ξεύρει, μοῦ εἶπεν ἓνας, ἂν δὲν εἶναι κι' αὐτὰ δῶρα τῆς συζύγου πρὸς τὸν σύζυγον.

Ἡ βροχὴ τῆς ἐσπέρας εὐνόησε τρομερὰ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος χαρτοπαίκτας. Καὶ ὁ οὐρανὸς τῆς Ἑλλάδος ἤρχισε νὰ εὐνοῇ τὸ χαρτοπαίγιον.

Ἡ πρώτη τοῦ Ἑτους ὥς ἡμέρα ἦτο μᾶλλον χαρωπὴ τῆς προτεραίας.

Ἐπὶ τέλους θὰ ἔχωμεν Ἀθηναϊκὸν σαλόνι, κατὰ μίμησιν τῶν εὐρωπαϊκῶν. Αὐτὴ ἡ παρῳδία μᾶς ἔλειπε· χάρις εἰς τὸν κ. Μελαῦν θὰ ἔχωμεν καὶ αὐτήν. Εἶναι δὲ ἀξίος ἐπαίνων ὁ κύριος οὗτος, διότι ἐκ τῶν μικρῶν μορφόνονται τὰ μεγαλείτερα.

Ἡ καλλιτεχνικὴ Ἐκθεσίς θὰ γίνῃ ἐν τῇ Ἀθηναϊκῇ Δέσφ. πρὸς ὄφελος τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ, ὀρισθέντος τριφράγ-
μισιτηρίου. Θὰ διαρκέσῃ δὲ, ἐφ' ὅσῳ ὑπάρχῃ συρροὴ κό-

αῖς τῶν ἐκθεμάτων εἶναι ἡ καλλιτεχνικὴ συλλογὴ τοῦ κ. Μελαῦ, ἀρκούντων, πολὺ τιμῶς, ἐξ ἔργων Εὐρωπαϊκῶν καὶ ὁμογενῶν. Ἐκ τῶν γλυπτῶν τὰ σπουδαιότερα ἔργα θὰ εἶναι τὰ τοῦ κ. Βρούτου, τοῦ Φιλιππόπου, τοῦ Φιλιππόπου. Βεβαίως δὲν θὰ λείψῃ καὶ ὁ κ. Δρόσης. Ὁ κ. Βρούτος θὰ ἐκθέσῃ, ὡς μαυθάνομεν, τὸν Κοπέρνικον, τὸν Κοραῖον, τὰς Τέσσαρας ἐποχὰς, τὸν Πάριον καὶ Ἀχιλλεῖα, ὅστις ἡγοράσθη ἐν τῇ Ἐκθέσει τῶν Παρισίων καὶ ἄλλα. Ὁ κ. Φιλιππόπου τὸν καλὸν τοῦ Ψαχν. Ὁ κ. Βιτάλης ἕνεκα πένθους δὲν ἐκθέτει τίποτε.

Ἐκ τῶν ζωγράφων, ὡς πρωτεύοντες ἔκθεται εἰσονται ὁ ἐν Παρίσιος διατρίβων κ. Ἰάκωβος Ρίζος, ὁ κ. Αὐτράς, ὁ κ. Δούκας καὶ ὁ κ. Λεμπέσης.

Μετὰ λύπης ἡκούσαμεν ὅτι τινες τῶν καλλιτέρων προσωπογράφων μας οὔτε κἂν εἰδοποιήθησαν. Ἀς ἐλπίζωμεν ὅτι μέχρι τελευταίας ὥρας θὰ ἐπανορθωθῇ τὸ γινόμενον λάθος.

Ἐν ὅλῳ τὰ ἐκθεσιζόμενα εἰσονται ὑπὲρ τὰ 170 ἔργα.

Νομίζομεν ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ εἰσιτηρίου ὠρίσθη λίαν ὁμογενεῖ. Τὸ Ἀθηναϊκὸν Σαλόνι δὲν πρέπει νὰ χαθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἀγαθοεργίας· ἀλλὰ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς ἀφειρητρία μορφώσεως καλαισθησίας καὶ παρρησίας. Λοιπὸν τρία φράγκα εἶναι πολλὰ· προτείνομεν ἑνὰ μόνον ἢ τὸ πολὺ δύο.

Εὐχόμεθα ἀναγγέλλομεν ὅτι τὴν Κρίσιν τῶν Ἑργῶν

τοῦ Σαλονίου ἀνεθέσαμεν εἰς εἰδικὸν κριτικόν, ὅστις σήμερον δημοσιεύει τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον, γεγραμμένον μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ.

Εἰς τὸν Βασιλέα ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Σερβίας τὸ παράσημον τοῦ Τακόβου ἢ Τάκου, κατὰ τὸν *Αἰῶνα*.

Τὰ πράγματά μας πηγαίνουν περίφημα, ἔλεγεν εἷς, εἰ-
μεθα εἰς τὴν *Σύνθεσιν* τοῦ Στρατοῦ· δὲν μᾶς μένει τώρα τίποτε ἄλλο ἢ ἡ *Ἀποσύνθεσις* του.

Ἄλλοτε βλέπων τις τοὺς Εὐέλπιδας ἡρώτα :

— Εἶναι ἀξιωματικοί ;

Τώρα βλέπων ἀξιωματικούς ἐρωτᾷ :

— Εἶναι Εὐέλπιδες ;

— Τί νὰ σοῦ πῶ, εὐρισκόμεθα ἐν μεγάλῃ κρίσει, ἔλεγεν εἷς συζητητὴς καφενείου.

— Δὲ λὲς καλλίτερα, τοῦ ἀπήντησεν ἄλλος, ἐν μεγάλῃ ἀκρίσει ;

Μία ἐπιτυχία ἐνὸς βουλευτοῦ :

Ἡμεῖς οὖν νὰ Μετανοήσῃ τὸ ἔθνος Ἀθήναι.

TZEMA KOYNIMPIERTH

Τεργέστη, Δεκέμβριος.

Μεταξὺ πολλῶν ζεβζεκιῶν τὰς ὁποίας ἐκκληροδότησαν ἡμῖν οἱ πολλοὶ ἐν γράμμασι (λογιώτατοι) προπάτορές μας, διατετυπωμένας μάλιστα ἐν ἀποφθέγμασι : — *Ἀργία μή-
τηρ πάσης καλίας*. — *Πασῶν τῶν ἀρετῶν ἡγεμὼν ἐστὶν ἡ εὐσέβεια*. — *Σταγόνες ὕδατος πέτρας κοιλαίνουσι καὶ καθεξῆς οὐχ' ἥτονα μὲ κάμνει ἐντύπωσιν καὶ τὸ — Ἐρ. Τί μέγιστον ἐν ἐλαχίστῳ ; Ἀπ. — Νοῦς ἐν σώματι ἀνθρώπου*. Καὶ οὐ μόνον πολλὴν μὲ κάμνει ἐντύπωσιν τὸ μέγιστον αὐτὸ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ, ἀλλὰ καὶ κομικὴν, ὅποταν ἀναλογισθῶ πετεινόμυαλον ἄνθρωπον ἐν τῷ παμμεγίστῳ σώματι τοῦ Μπουρδούση καὶ τοῖς ὁμοίοις αὐτῷ ἀνθρωποθηρίοις.

Χθὲς τὴν ἐσπέραν ἀπῆλαυσα μιᾶς τῶν τερπνοτέρων τοῦ βίου μου ἀπολαύσεων. Εἶδον μὲ τοὺς ἰδίους μου ὀφθαλμοὺς καὶ ἤκουσα μὲ τὰ ἴδια ὠτά μου μεγίστην τοῦ κό-
σμου καλλιτέχνιν ἐν τῇ ὀκταεταίᾳ Gemma Cuniberti· ἐξερχόμενος δὲ τοῦ θεάτρου, καὶ ζεβζεκίζων καὶ ἐγὼ καθὼς οἱ ἀρχαῖοι, εὗρον ὅτι τὸ μέγιστον ἐν ἐλαχίστῳ εἶναι ὁ Ἀρχι-

μήδης, ὁ Νέλιων, ὁ Πασχάλ ἐν τῷ ἐπταετεί "Ελληνι Μένζε-
λοπούλῳ, ὁ Σαίξπηρ, ὁ Δάντης, ὁ Βύρων ἐν τῷ ἐξαετεί "Ο-
μήρῳ, (τὰ περὶ τοῦ "Ομήρου δὲν εἶναι ἀκόμη γνωστὰ) καὶ
τέλος ἡ Ραχὴλ, ἡ Ριστώρη ἡ Λεκουβέρρ καὶ ὅλος ὁ δραμα-
τικὸς κόσμος ἐν τῇ ὀκταετεί Gemma Cuniberti! Καὶ τώρα
θέλεις νὰ ζεβζερίσω, δηλαδὴ νὰ φιλοσοφήσω ἀκόμη; "Ακου-
σον μὲν πάταξον δέ! "Αν ἡ νοητικὴ ἀνάπτυξις βαίνει συγ-
χρόνως τῇ σωματικῇ δὲν εἶναι ἄξιος παρατηρήσεως ὁ νοῦς
ὅσον ἀνεπτυγμένος καὶ ἂν ᾖ ἐν δηληλίῳ σώματι, ἀλλ' εἶναι
ἄξιος θαυμασμοῦ ὁ ἀνὴρ νοῦς, ὁ μέγας νοῦς ἐν σώματι παι-
δός.

* *

"Η Τζέμμα εἶναι ὀκταετὴς μόλις καὶ ὁμῶς κρύπτει ἐν
ἐαυτῇ γεγηρακότα δλόκληρον κόσμον, μὲ ὅλα αὐτοῦ τὰ πά-
θη, μὲ ὅλας αὐτοῦ τὰς ἀδυναμίας, μὲ τὰς σκέψεις αὐτοῦ,
μὲ τὰ αἰσθήματά του. "Η Κουνιμπέρτη ὁμοιάζει τὴν φιάλην
τοῦ ταχυδακτυλουργοῦ, ἥτις περιστρεφόμενη ἐν ταῖς χερσὶν
αὐτοῦ. ἐξάγει ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὁπῆς διαφόρων εἰδῶν
καὶ χρωμάτων ποτὰ, ἄτινα, ὅλα ὁμοῦ, θὰ ἀπετέλουν χημι-
κὴν τινα confusio ἵσως δὲ καὶ ἐκρηξίν! διότι καὶ ἐκ τοῦ
στόματος τῆς ἡθοποιῦ ἐξέρχονται κωμικώταται φράσεις,
σὺν τοῖς μᾶλλον κωμικαῖς τοῦ σώματος κινήσεσι, καὶ πάλιν
ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχονται αἱ τραγικώτεραι ἀ-
παγγελίαι συνοδευόμεναι ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεπεστεράς σω-
ματικῆς παραστάσεως! ἀργότερον ἐνστερνίζεται κακὴν τινα
ψυχὴν καὶ καθίσταται ἀπεχθεστάτη, καὶ αἰφνιδίως μετα-
βάλλεται εἰς μικρὰν ὀρφανὴν ἢ πτωχὴν ἐπαίτιδα, καὶ δὲν
σ' ἀφίνει οὔτε ὁβολὸν ἐν τῷ θυλακίῳ οὔτε δάκρυον εἰς τοὺς
ὀφθαλμούς!

* *

Εἶδον τὴν μικρὰν καλλιτέχνιν ἐμφανιζομένην ἐπὶ τῆς
σκηνῆς μετὰ τοσαύτης χάριτος, τόσης παιδικῆς ἀφελείας,
τόσης φυσικότητος, ὥστε ἡ φύσις αὐτῇ θὰ ἐζηλοτύπει τὸ
ἴνδαμά της. Τὴν ἤκουσα κατόπιν ἀπαγγέλλουσαν στίχους
μετὰ τόσης γλυκύτητος, τοσούτου αἰσθήματος, τόσης μου-
σικῆς ἁρμονίας καὶ ἐν ταύτῳ ἐκφράσεως, ὥστε πρῶτην φο-
ρὰν ἡ ψυχὴ μου ἀνηπάγη ἀπὸ τῆς ἐπαγωγῆς σειρῆνος, τὴν
ἀπαγγελίαν ἀπορροφήσασαν τὴν ποίησιν! "Αργότερον τὴν
εἶδον τρέχουσαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, τριποδίζουσαν, πηδῶσαν,
καὶ παντοῖα ἄλλα παιδικὰ ὑποκρινομένην μετὰ τοσαύτης
ἀληθείας ἐν τῇ ὑποκρίσει, ὥστε λεληθότως μετνήχθην εἰς
τὰ ἔτη τῆς μεριανιώδους ἡλικίας μου, ὅποτε θὰ ἔτρεχον καὶ
ἐγὼ, θὰ ἔτριπόδιζον ἀκόμη, ἂν τὰ παταγῶδη χειροκροτή-
ματα καὶ ὁ θορυβώδης γέλως δὲν μὲ ἀφύπνιζον τοῦ ὄνει-
ρου, καὶ δὲν μὲ ἔκαμνον νὰ ἐννοήσω ὅτι ἐγὼ μὲν ἤμην
ἀνὴρ, ἡ δὲ μικρὰ Τζέμμα παριστάνει ἀπὸ τῆς σκηνῆς. Τε-
λευταῖον τὴν ἤκουσα ἀφηγουμένην τὸν θάνατον δηληλίου
αὐτῇ φίλης, καὶ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀπὸ τῶν μωρῶν μας
ἑτῶν δὲν ἐνθυμοῦμαι ἡ καρδίᾳ μου νὰ ἀνελύθῃ εἰς παιδι-
κοὺς λυγμοὺς καὶ δάκρυα ἄφθονα ὡς ἐκεῖνα τῶν ἀθῶων μας
χρόνων.

* *

Καὶ μήπως ἔκλαιον ἐγὼ μόνος ὅταν ἡ Gemma συνεκί-
νει; Τὸ θέατρον ὅλον κατὰ τὴν ὥραν αὐτὴν μετεβάλλετο
εἰς τόπον κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ! Καὶ μήπως ἐγέλω ἐγὼ
μόνος ὅποτε ἡ ὑπηρέτρια ἐκίνει εἰς γέλωτα; Τὸ ἀκροα-
τήριόν της ὅλον ἀπετέλει ἓνα ἄνθρωπον μανιωδῶς ξεκαρ-

διζόμενον. Καὶ μήπως ἐγὼ μόνον ἐσκεπτόμην ὅποτε ἡ
Τζέμμα ἐπροκάλει τὴν σκέψιν; Πᾶσα ἐκείνη ἡ θεατρικὴ
αἰθουσα μετεβάλλετο εἰς σχολὴν σκεπτικισμοῦ! Καὶ μή-
πως ἐγὼ μόνον ἐλύσων ἐκ θυμοῦ κατὰ τῆς μικρᾶς ραδιούρ-
γου; "Απας ἐκεῖνος ὁ κόσμος κατελαμβάνετο ὑπὸ τοῦ αὐ-
τοῦ ἀγρίου μίσους μέχρις ἐπιθέσεως διὰ ῥοπαλίων καὶ ξύλων
κατὰ τοῦ μικροῦ πειρασμοῦ! "Αλλ' ἡ Cuniberti μὲ ἐν της
βλέμμα ἐκράτει ὅλον ἐκείνον τὸν κόσμον ἀναυδόν, κελχνότα,
ὡς ἡ αἰφνιδία θέα μετεωρολογικοῦ τινος φαινομένου.

* *

"Η Τζέμμα ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς εὐθὺς ἅμα ἐνόησεν
ὅτι οἱ πόδες της ἠδύναντο νὰ τὴν βαστάζωσι καὶ ἡ γλῶσσα
αὐτῆς νὰ διερμηνεύῃ τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς σκέψεις της.
"Ητο τότε πενταετής! "Θὰ ἀνῆρχετο δὲ πολὺ πρότερον ἂν
ἡ φύσις τῇ ἐχάριζε τὴν φωνὴν ἅμα τῇ ἐμφανίσει της εἰς
τὸν κόσμον, διότι, ὡς σοὶ προείπον, τὸ θέατρον εὕρισκετο
ἐν ἐαυτῇ ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐμορφύτο εἰς ἄνθρωπον, ἐν τῇ
περιπτώσει δὲ ταύτῃ φρονῶ ὅτι ἡ Τζέμμα θὰ παρίστανε
καὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός της! Καὶ τίς θὰ τὸ ἐπίστευε!
"Η μικρὰ ἀριστοτέχνης ἦτο κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ σταδίου
της ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ ἀνωτέρα ἢ νῦν! "Η διαβεβαίωσις
αὕτη μὲ ἤγαγεν εἰς τὴν σκέψιν καὶ τὸ λυπηρὸν συμπέρα-
σμα, ὅτι ἡ Τζέμμα ἤρξατο ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ σταδίου
της, καὶ ὅτι πρὶν ἡ ἀκμάση ἐν ἐαυτῇ ἡ γυνὴ, θὰ γηράσῃ ἡ
ἡθοποιός.

* *

"Η Gemma Cuniberti συνδέει ἐν ἐαυτῇ τὴν φύσιν μετὰ
τῆς τέχνης εἰς βαθμὸν, πέραν τοῦ ὁποίου θὰ ἐπῆρχετο ἡ
τροχιαστὴς τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης· ἡ μικρὰ καλλιτέχνης αἰ-
σθάνεται, σκέπτεται, πονεῖ ὡς παιδίον· ἐν τούτοις ὑπο-
κρίνεται ὅλα αὐτὰ, καὶ εἶναι τόση ἡ δύναμις, ἡ ἀλήθεια, ἡ
φυσικότης τῆς ὑποκρίσεως, ὥστε μεταβάλλει τὸ ἀκροατή-
ριόν της ὁλόκληρον εἰς ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον, ἵνα μὴ
εἴπω νηπιαγωγεῖον, ἀφοῦ καὶ ἡ μικρὴ Ριστώρη-ὡς τὴν ὀνο-
μάζουν-εἶναι ἀκόμη νήπιον!

* *

"Ετυχε, ἐσπέραν τινα καθ' ἣν ἡ Τζέμμα παρίστανε—Cosi
va il mondo bimba mia—νὰ κάθηται πλησίον τοῦ "Ρόσση
ὅστις ἐχειροκροτεῖ τὴν βασιλίσσαν του, ἐγέλα, ἔκλαιε, καὶ
ἐν γένει κατεῖχετο ὑφ' ὅλων τῶν αἰσθημάτων ἄτινα μετέ-
διδεν αὐτῷ ἡ Τζέμμα, οὐχὶ πλέον ὡς ἡθοποιός, ἀλλ' ὡς ἄν-
θρωπος.

* *

"Η Τζέμμα ἔχει ἰδικόν της repertorio, διότι ἀφ' ἧς ἡμέ-
ρας ἀνέτειλεν ἐπὶ τοῦ θεάτρου ὁ ἀστὴρ αὐτός, σύρει μεθ'
ἐαυτοῦ καὶ τοὺς δορυφόρους του,—ὡς ἡ Σάρα Μπερνάρ τοὺς
ἰδικούς της—οἵτινες τὴν παρακολουθοῦσι ὅπου πελαγίζει,
τὴν λατρεύουσι, γράφουσι περὶ τῆς ἡρωίδος τῶν καὶ ἀπα-
θανατίζουν τὸ ὄνομά της.

Dock